

שלום לכולם ותודה שהגעתם לבר המצווה שלי, מקרוב ומרחוק.

פרשת השבוע שלי היא "אלה תולדות" ובה מסופר על יעקב ועשיו, בני רבקה ויצחק והנכדים של אברהם ושרה. יעקב ועשיו היו תאומים ועשיו נולד ראשון, כאשר יעקב אוחז בעקב שלו ומכאן שמו: יעקב.

יצחק היה אבא מבוגר: הוא היה בן שישים כששני בניו התאומים נולדו. האם רבקה הייתה בת ארבעים.

עשיו היה איש השטח והשדה, הוא אהב להיות בחוץ, לצוד ולטייל, בעוד שיעקב היה ילד תם ואהב ללמוד תורה ולהיות עם אמא. לעשיו היה שיער אדמוני והוא היה שעיר מאוד, ויעקב היה עדין יותר. בכל זאת, היו ליעקב תכונות של מנהיג, וכמעט בכל שלב בחייו, הוא הצליח להערים על אחיו עשיו.

יום אחד חזר עשיו מהשדות כשהוא מורעב, ובדיוק יעקב הכין עם אימו תבשיל לארוחת ערב. עשיו ניגש לאחיו וביקש "הֲלֵעִיטֵנִי נָא מִן הָאֲדָמִים הַזֶּה כִּי עָיִף אָנֹכִי". כלומר, עשיו היה עייף מאוד וביקש מיעקב לקבל מנה גדולה מתבשיל העדשים שאחיו ואימו הכינו. יש האומרים כי בעקבות המשפט שהוא אמר, בהמשך ייסד עשיו את העם האדומי. אני חושב שיתכן שזה גם קשור לצבע השיער שלו, שהיה אדמוני.

בכל מקרה, בשלב הזה יעקב היה מתוחכם ומניפולטיבי והציע לעשיו לקבל מנה יפה של תבשיל עדשים ובתמורה למכור לו את הבכורה, כלומר שאחרי שעשיו יאכל, יעקב ייחשב לבכור של המשפחה.

אני חושב שיעקב היה מצד אחד מחוכם ומצד שני פעל לא כשורה, מכיוון שבעוד שההצעה שלו לעשיו היא חכמה, היא גם לא נכונה מבחינה מוסרית. אסור לו לנצל את החולשה והרעב של אחיו עשיו כדי להשיג את הבכורה, אפילו אם זה מאוד מפתה ומשתלם עבורו.

בהמשך הסיפור, יעקב נמצא בערוב ימיו ועומד למות, ועשיו נשלח אל השדה להביא בשר להכין לאביו ארוחה טובה לקראת מותו. בשלב הזה יעקב כבר עיוור וחלש.

בזמן שעשיו בשדה, יעקב מתחפש ולובש בגד שעיר, כדי לגשת לחדר של אביו יעקב ושאביו יחשוב שמדובר בעשיו. כך יוצא שיעקב מברך את עשיו לפני מותו במקום לברך את עשיו.

אני מאמין שהאשמה העיקרית היא על אמא של עשיו ויעקב, רבקה, שבחרת לקחת את הצד של יעקב. אימהות טובה היא לא אימהות שלוקחת צד, אלא שאוהבת ומאמינה בכל הילדים שלה בצורה שווה.

רבקה כל כך נבהלת שעשיו ינקום ביעקב, שהיא שולחת אותו לעבוד אצל דודו, לבן, במדבר מרוחק.

שם, מתאהב יעקב ברחל, ביתו של לבן, ולבן מבטיח שייתן ליעקב להתחתן עם רחל, אם יעקב יעבוד אצלו שבע שנים. אלא שאחרי שבע שנים, מוצא יעקב תחת החופה את אחותה של רחל, לאה, שלא היה מעוניין בה.

יש הקבלה מעניינת בין לבן, שהחליף את רחל בלאה מתחת לחופה, לבין יעקב עצמו, שהתחפש כמו עשיו. אני מאמין שבמקרה הזה, יעקב קיבל בדיוק מה שמגיע לו. בסופו של דבר יעקב היה צריך לעבוד שבע שנים נוספות לפני שזכה ברחל.

אני רוצה לחשוב ש-14 שנות עבודה והמתנה לאהובתו הם מספיק זמן ליעקב לחשוב על הדברים הפסולים שיעקב עשה לעשיו ולקבל מחילה.

ואכן, לקראת סוף ימיו, יעקב מבין שהוא מאוד מוטרד מכך שעדיין יש נתק בינו לבין עשיו, והוא גם חושב שעשיו יתנקם בו. יעקב שולח לעשיו מתנות ומבקש את מחילתו אבל לא מקבל תשובה.

הסיפור מסתיים בכך שהשניים נפגשים, יעקב בטוח שעשיו יתקוף אותו אבל במקום זה עשיו מחבק אותו, ויעקב פונה אליו ואומר: " על כן ראיתי פניך כראת פני אלהים".

החלק האהוב עלי בפרשה הוא המפגש בין שני האחים והאופן בו בסופו של דבר יעקב לומד לראות בפני אחיו את פני אלוהים. אני חושב שקשר טוב בין האחים הוא חשוב יותר מכסף, מכבוד או מרכוש. אמנם היו להם סכסוכים גדולים במהלך חייהם אבל בסופו של דבר יעקב התנצל והם השלימו. זה הדבר החשוב בעיני.